

Innhold

Innledning	11
Del 1	
PROFESJONSDILEMMAER PÅ KUNSTNERLÆRERFELTET	19
Kapittel 1	
Kunstner eller lærer?	
<i>Et illustrerende profesjonsdilemma i det musikk- og kunstpedagogiske landskapet</i>	21
<i>Elin Angelo</i>	
Profesjonsdilemma - hva er det?	24
Kunnskap	28
Identitet	29
Profesjonsdilemmaer på ulike nivåer	31
Dilemmaers bærekraft	37
Kapittel 2	
Kunstnerlærerens yrkesfelt	42
<i>Signe Kalsnes</i>	
Syssetsetting - tilsettingsforhold og frilansvirksomhet	43
Lærerkompetanse i opplæringssektoren	44
Kunstfaglig orientering i barnehagen	45
Estetiske fag i grunnskolen	47
Estetiske fag i videregående opplæring	49
Kulturskolen	51
Folkehøgskoler og kunstfagskoler	52
Universiteter og høgskoler med kunstutdanning og lærerutdanning	54
Kultursektoren og ulike satsinger på barn og unge	56
Kunstopplæring i det frivillige kulturlivet	58

6 INNHOLD

Kirken som kulturarena	58
Den kulturelle skolesekken	59
Avslutning	60

Del 2

ULIKE YRKESARENAER - AKTUELLE PROFESJONSDILEMMAER	65
--	-----------

Kapittel 3

Profesjonsmøter mellom kulturskolelærere og barnehagelærere	67
--	-----------

Morten Sæther

Barnehagen som kulturarena	69
Profesjon og kunnskap - barnehagelærere og kulturskolelærere	72
Profesjonsmøte	75
Kompetanse og ressurscenter	78
Avslutning	79

Kapittel 4

Praktisk-estetiske fag i grunnskulen - personlegdom og kollektive omsyn	82
---	-----------

Ingvild Digranes

Grunnskulefaget Kunst og handverk	83
Praktisk-estetiske fag i opplæringa	84
Ulike kompetanseprofilar	88
Profesjonsdilemma	90
Materialitet og handverk - ein verdifull fagarv	93

Kapittel 5

Estetiske fag i den videregående opplæringen - rammer og status	97
--	-----------

Liv Merete Nielsen

Estetiske fags posisjon i den videregående opplæringen	97
Fokus på opptaksprøver eller allmenndannelse?	99
Vedtatte læreplaner og hvordan de tolkes	101
Læreres profesjonsidentitet. Kunstner eller lærer?	102
Læreryrkets rammer og status	104
Frihet og rammer i perspektiv	105
Nederlag å bli lærer?	106
Med blikket framover	107

Kapittel 6

Kulturskolen som ressurscenter - konsekvenser for kulturskolelæreren? 109

Signe Kalsnes

Kort tilbakeblikk på kulturskolens historie 111

Kulturskoleløftet - kulturskole for alle 112

Kulturskolen som lokalt ressurscenter 114

Kulturskolelæreren i endring og aktuelle profesjonsdilemmaer 115

Profesjonsdilemma, profesjonsidentitet og profesjonell identitet 116

Avslutning 122

Kapittel 7

Læreropplæring i det frivillige kulturlivet

Et eksempel fra dirigentopplæring i korpsbevegelsen 125

Anne Berit Emstad, Elin Angelo og Lise Vikan Sandvik

Teoretisk rammeverk 127

Dirigentopplæring i regi av NMF 130

Den gode dirigenten - musiker, lærer og leder 131

Observasjonspraksis og Masterclass 132

Dirigenten som lærer; en ekspert og/eller en profesjonell? 134

Avslutning 136

Kapittel 8

Asymmetri mellom det «kunstneriske» og det «pedagogiske» i Den kulturelle skolesekken 138

Jorunn Spord Borgen

Innledning 138

Tre hovedmodeller for kunst- og kulturformidling i skolen 139

Den kulturelle skolesekken - organisering og innhold 140

Idépolitisk bakgrunn - grunnlag for et dilemma 144

Utviklingen av Den kulturelle skolesekken 147

Realiseringen av intensjonene i DKS og betydningen av ulike formidlingsmodeller 148

Forholdet mellom det «kunstneriske» og det «pedagogiske» - et grunnleggende dilemma i DKS 150

Utforskning av handlingsrommet? 151

Kapittel 9**Det kunnskapsmessige dilemma i kunstfaglige profesjonsutdanninger**

- med kirkemusikkutdanningen som eksempel	155
<i>Solveig Christensen</i>	
Kirkemusiker: kunstner og pedagog	156
Ulike kunnskaps- og ferdighetsformer	157
Hva slags kunnskap kjennetegner høyere musikkutdanning?	160
Mot en grunnlagstenkning i profesjonsrettede musikkutdanninger	161
Det instrumentelle mistaket	162
Den treleddete relasjonen	162
Treleddete relasjoner i kirkemusikalsk utdanning og profesjonsutøvelse	163
Det instrumentelle mistaket i kirkemusikalsk utdanning og profesjonsutøvelse	164
Innbilt praksis?	165
Postludium	166

Del 3

GRUNNLAGSDISKUSJONER	169
-----------------------------------	-----

Kapittel 10**Mellom relevans og frihet**

Om kunsttenkning og profesjonstenkning	171
<i>Øivind Varkøy</i>	
Høyere musikkutdanning og profesjonstenkning	173
Rettethet og samfunnsmandat	174
Et filosofisk blikk	175
Frigjøring fra relevansen?	179
Kunstens frihet – som kritikk	181

Kapittel 11**Kunstnerlæreren – mellom det kontinuerlige og det diskontinuerlige** .....

<i>Bjarne Isaksen</i>	
Innledning	184
Undervisning som kontinuerlig virksomhet	185
Undervisning som diskontinuerlige hendelser	186
Noen dilemmaer om det kontinuerlige versus det diskontinuerlige	188
Avsluttende kommentar: «Og ingen visste vegen og itte 'hen det bar»	193

102895 GRMAT Kunstner eller lærer 140101.indd 8

22.09.14 09:36

Kapittel 12

Pedagogen og den kunstneriske prosessen 195

Leif Hernes

Forberedelsen 196

To ulike tilnærminger 197

Å skape form – prosesser i kunst og undervisning 198

Utøveren og mottakeren 200

Kunstpedagogen 202

De metodiske rammene 202

Avslutning 203

Kapittel 13

Den skapende og undervisende dansekunstneren 205

Tone Pernille Østern

Forfatterstemmen 207

Den norske dansekunstneren 208

Pedagogikk og dansekunst 210

Forståelse av pedagogikk på det frie, profesjonelle dansekunstfeltet 213

Skift fra modernisme til postmodernisme 213

Å navigere som dansekunstner 214

Transformasjon er møtepunktet 215

Kapittel 14

Den skal tidlig krøkes som god konstruksjon skal bli 218

Anders Rønningen

Å rokke ved det selvfølgelige 220

Basisfag og didaktiske tillegg 223

Musikkbegrepets ontologi 224

Musikk og læreprosesser 226

Kan rollene rokkes ved? 227

Avslutning 229

Forfatterromtaler 233

Register 237